

Základy pedagogiky

Rozsah: 2/0

2 kredity

Ukončení: klasifikovaný zápočet

Metody hodnocení: písemný test

Cíle předmětu:

Předmět poskytuje základní informace o teoretických základech pedagogiky. Výuka je také zaměřena na řešení konkrétních výchovných problémů. Důraz je kladen na vzhled do komplexnosti procesu vývoje a výchovy člověka a jejich podmínek. Cílem předmětu je schopnost vytvářet samostatný úsudek, rozumět pedagogickým situacím, řešit je a svoje jednání také zdůvodnit. Student musí - orientovat se v základních pedagogických kategoriích a pojmech, aby mohl pedagogickou situaci popsat - znát různé metody a pedagogické přístupy včetně alternativních pedagogických směrů, umět je popsat, rozumět rozdílům mezi nimi; - porozumět vztahu teorie a praxe v pedagogice; - umět teoretické poznatky využít v praxi; - poznávat sám sebe v roli pedagoga, rozšiřovat svoje pedagogické dovednosti; - rozpoznávat a respektovat individuální potřeby dětí, žáků, studentů, vychovávaných; znát soustavu škol a školských zařízení podle školského zákona, včetně zařízení pro děti se specifickými vzdělávacími potřebami.

Osnova:

- Pedagogika jako věda o výchově a vzdělání Charakteristiky výchovy a vzdělání, jejich vztah; pedagogické obory a jejich charakteristika; předmět pedagogiky; metodologie pedagogiky; podmínky výchovy, činitelé formující osobnost; vztah teorie a praxe.
- Cíl výchovy Formální a neformální cíle, hierarchie cílových struktur; pedagogická funkce cílů výchovy; faktory ovlivňující vznik a změny výchovných cílů; úskalí při stanovování cílů výchovy; správné vytyčování cílů.
- Pedagogická diagnostika Diagnostika jednotlivce a skupiny, diagnostika v oblasti sociálních vztahů, motivace, v oblasti kognitivní a psychomotorické.
- Metody a organizační formy ve výchovných a vzdělávacích aktivitách. Pedagogické zásady. Hodnocení ve výchově a vzdělávání.
- Osobnost vychovatele – autorita, typologie učitele a jejich význam, pracovní styly kauzální atribuce, Pygmalion a Golem efekt, stres.
- Alternativní pedagogické směry vývoj, historické souvislosti a stručná charakteristika základních směrů.
- Odměny a tresty jako výchovné prostředky podpůrné a represivní, princip přirozených následků a logických důsledků.
- Výchovně vzdělávací soustava v České republice; soustava škol; legislativa (školský zákon z roku 2004; zákon o vysokých školách; vyhláška o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami... č. 73/2005, zákon o ústavní a ochranné výchově 109/2002.

Literatura:

1. KALHOUS, Zdeněk. Školní didaktika. Vyd. 1. Praha: Portál, 2002. 447 s. ISBN 807178253X.
2. GRECMANOVÁ, Helena. Obecná pedagogika II. Olomouc: Hanex, 1998. ISBN 80-85783-24-X.
3. ČÁBALOVÁ, Dagmar. Pedagogika. vydání 1. Praha: Grada, 2011. 272 s. ISBN 978-80-247-2993-0.
4. GRECMANOVÁ, Helena. Obecná pedagogika I. Olomouc: Hanex, 1998. ISBN 80-85783-20-7.
5. PETTY, Geoffrey. Moderní vyučování. Praha: Portál, 1996. ISBN 80-7178-070-7.
6. Pedagogika pro učitele. Edited by Alena Vališová - Hana Kasíková. Vyd. 1. Praha: Grada, 2007. 402 s. ISBN 8024717344.
7. FONTANA, David. Psychologie ve školní praxi : Psychology for teachers (Orig.). Translated by Karel Balcar. Vyd. 1. Praha: Portál, 1997. 383 s. ISBN 80-7178-063-4.

Tento materiál vznikl v rámci projektu *Inovace studijního programu Pastorační a sociální práce ETF UK* (CZ.2.17/3.1.00/33279) spolufinancovaného z prostředků Evropského sociálního fondu, státního rozpočtu České republiky a rozpočtu hlavního města Prahy.

Evropský sociální fond – Operační program Praha Adaptability
Praha & EU: Investujeme do vaší budoucnosti